

Teza

Postępowanie dyscyplinarne w służbie cywilnej nie może być wszczęte po upływie 3 miesięcy od chwili, kiedy kierownik urzędu dowiedział się o popełnionym czynie oraz po upływie dwóch lat od popełnienia czynu. Daty te są o tyle kluczowe, że od ich ustalenia zależy, czy Komisja Dyscyplinarna może prowadzić postępowanie i wydać orzeczenie co do meritum sprawy. Przekroczenie ustawowego terminu sprawia, iż Komisja nie może zająć się sprawą, a jeżeli postępowanie się toczy, musi ono zostać umorzone. Stąd też brak pewności co do daty powzięcia informacji kierownika jednostki, musi skutkować tym, że Wyższa Komisja Dyscyplinarna uchyla decyzję organu I instancji i przekazuje ją do ponownego rozpatrzenia z nałożeniem obowiązku ustalenia konkretnych dat.

Naruszenie obowiązku

Przestrzegania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, rzetelnego i bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań, godnego zachowania w służbie oraz poza nią.

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

Nie wskazano w orzeczeniu.

Sygn. akt DSC.WK.6402.5.2023.BB

Warszawa, 15 listopada 2023 r.

ORZECZENIE

WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ SŁUŻBY CYWILNEJ

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Rafał Haczekiewicz

przewodniczący składu orzekającego

Dawid Pluta

Radosław Płucisz

Jacek Woźniak

Cezary Zaremba

Bogusława Baprawska protokolant

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 listopada 2023 r. w siedzibie Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów w Warszawie

przy udziale:

J. J. - Obwinionego,

M. C - Zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego urzędu w Ł.,

sprawy J. J. – zatrudnionego na stanowisku starszego eksperta (...) w urzędzie w Ł., obwinionego o naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych

w postanowieniach art. 76 ust. 1 pkt 1, 4 i 7 ustawy o służbie cywilnej, oraz przepisów: § 25 ust. 1, § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 4 oraz § 38 ust. 3 Regulaminu pracy i służby urzędu w Ł. stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 102/2018 Dyrektora urzędu w Ł., § 4 ust. 4, § 9 ust. 1, 2 i 6 Instrukcji ewidencjonowania i rozliczania czasu pracy I.A.S. w Ł. stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 46/2019 Dyrektora urzędu w Ł. z 7 sierpnia 2019 r.

poprzez to, że w dniach 22-24 września 2021 r. udostępnił swoją kartę zbliżeniową, posiadającą indywidualny numer identyfikacyjny, służącą do ewidencjonowania czasu pracy, osobie/osobom nieuprawnionym do jej użycia, w celu dokonania rejestracji czasu pracy niezgodnego z rzeczywistością, co miało stworzyć pozory przebywania w pracy podczas faktycznej nieobecności,

na skutek odwołania z dnia 2 marca 2023 r. wniesionego przez Obwinionego od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej w urzędzie w Ł. z dnia 9 lutego 2023 r., którym po rozpoznaniu na rozprawie wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego z dnia 19 stycznia 2022 r., uznano J.J. za winnego zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 114 ust. 2 pkt 2 ustawy o służbie cywilnej wymierzono karę nagany,

na podstawie art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1691 ze zm.) oraz § 36 ust. 2, rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009r. poz. 493),

ORZEKA

o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I Instancji
i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Rafał Haczekiewicz

Dawid Pluta

Jacek Woźniak

Cezary Zaremba

UZASADNIENIE

Powzięcie informacji o czynie.

Pismem zalegającym w aktach znak 1001-IWW-2.033.6.2021.3.MCh z dnia 26 października 2021 roku, skierowanym przez Wydział (...) do Kierownika (...), przekazano „zatwierdzony przez Dyrektora urzędu w Ł. skan analizy sprawy z dnia 21.10.2021 r., w którym wskazano na konieczność wszczęcia postępowania wobec niżej wymienionych osób:

(...)

4. Pana J. J., starszego eksperta skarbowego, świadczącego pracę w urzędzie w Ł.”

W piśmie tym, znalazła się informacja, że Dyrektor urzędu w Ł. po zapoznaniu się z przedłożoną analizą, w komentarzu wskazał: „M. C. –Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu w Ł. Na podstawie art. 125 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej polecam wszczęcie postępowania wyjaśniającego.”

Z treści dokumentu „Analiza Sprawy” wynika, m. in., że:

- W dniu 30.09.2021 r., Referat (...) przekazał dysk twardy, zawierający zapisy monitoringu zainstalowanego w urzędzie w Ł. Pliki monitoringu obejmowały zapisy z pięciu kamer w okresie od 20 do 24 września 2021 r.;

- Z uwagi na rozmieszczenie kamer i ich ustawienie, czytnik elektronicznego systemu rejestracji czasu pracy, zwany dalej systemem RCP, znajdował się poza polem widzenia monitoringu, co uniemożliwiało nagranie momentu rejestracji z wykorzystaniem czytnika;
- Analizie poddano zapisy monitoringu dokumentujące rzeczywisty czas wejścia oraz czas opuszczenia Urzędu przez wybranych pracowników. Zapisy porównano z zapisem czasu pracy zaewidencjonowanym w RCP;
- Przyjęta metodologia zakładała porównanie godzin zarejestrowania wejścia i wyjścia pracowników na podstawie raportów z systemu RCP oraz zapisanych na dysku twardym plików monitoringu;
- W części przypadków zapis z kamer potwierdzał, że pracownik wszedł lub opuścił teren Urzędu w czasie zgodnym z zapisem systemu RCP.
- W przypadku, gdy zapis z kamer tego nie potwierdzał, analizowano zapisy monitoringu w celu ustalenia momentu wejścia lub wyjścia pracownika. Dane porównywano z zapisami kamer z innych dni, badając szczegółowo moment przybycia pracownika, jego wejście na teren Urzędu, drogę jaką pokonał po wejściu do budynku, czy zmierzał w kierunku, w którym zamontowany jest czytnik systemu RCP, czy też kierował się bezpośrednio do klatki schodowej, przy której nie ma czytnika;
- W wyniku analizy przekazanych materiałów stwierdzono nieprawidłowości w rejestracji czasu pracy w systemie RCP u czterech z dziewięciu osób;
- Nieprawidłowości dotyczyły różnic pomiędzy zapisami w systemie RCP, a faktycznym momentem wejścia lub opuszczenia terenu Urzędu, zarejestrowanym przez kamery monitoringu. Rozbieżności w tygodniowym wymiarze czasu pracy mieściły się w przedziale od 01:17 do 04:42 minut;
- W przypadku J. J. , starszego eksperta (...), nieprawidłowości w okresie od 22 do 24 września 2021 r. dotyczyły czasu wejścia na teren Urzędu. Łącznie różnica w czasie pracy wyniosła 02:35 h (rozbieżności szczegółowo przedstawiono w załączniku nr 2);
- Zebrany w sprawie materiał nie pozwala ustalić osób, które mogły posłużyć się kartą do systemu RCP J. J. w dniach 22, 23 i 24 września.

Postępowanie wyjaśniające.

Pismem z dnia 15 listopada 2021 r. Zastępca Rzecznika dyscyplinarnego poinformował J. J. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, w związku z naruszeniem obowiązków służbowych, dotyczącym nieprawidłowego ewidencjonowania czasu pracy poprzez udostępnienie karty zbliżeniowej do systemu Rejestracji Czasu Pracy osobie nieuprawnionej w celu nieuprawnionego użycia, polegającego na wielokrotnym rejestrowaniu niezgodnych ze stanem faktycznym wejść do pracy.

W dniu 7 grudnia 2021 r. Zastępca Rzecznika dyscyplinarnego przesłuchał J. J. w złożonych zeznaniach J. J. rozpoznał siebie na zapisach z monitoringu z 22, 23 i 24 września 2021 roku, natomiast nie wyjaśnił rozbieżności w zakresie czasu pracy pomiędzy odbiciami kartą w RCP a zapisami z monitoringu a na pytanie zadane przez Zastępcę Rzecznika dyscyplinarnego: „Czy ktoś dokonywał „za (...)” rejestracji czasu pracy w dniach 22, 23 i 24 września? A jeśli tak to kto?”, odpowiedział: „Nie ja rejestrowałem, nikt nie dokonywał rejestracji za mnie.”

W mailu z dnia 9 grudnia 2021 r. skierowanym do Zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego, J. J. stwierdził m.in., że nie dokonywał rejestracji czasu pracy osobiście oraz przyznał się do stawianych zarzutów.

W odpowiedzi na pismo Zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego z dnia 14 grudnia 2021 r., dotyczące okoliczności dokonania odnotowania w systemie RCP czasu pracy przy pomocy karty zbliżeniowej w dniach 22-24 września 2021 r. oraz wskazania osoby lub osób, które dokonywały rejestracji wejścia na teren Urzędu podczas nieobecności w pracy, J. J. wyjaśnił m.in., że:

- Kartę zbliżeniową pozostawiał w miejscu niewidocznym dla osób postronnych, w pomieszczeniu przechodnim od strony drzwi wejściowych (z tyłu budynku);
- Wiedząc o prawdopodobieństwie spóźnienia w dniach 22-24 września br. (sprawy osobiste) poinformował współpracowników, że zostawi kartę celem ewentualnego jej odbicia w czytniku RCP;
- Informacja o pozostawieniu karty w ww. pomieszczeniu miała charakter ogólny, nie była kierowana do jakiejś konkretnej osoby. Były to luźne sugestie mające miejsce

podczas tzw. "rozmów korytarzowych" z innymi pracownikami (także spoza Działu (...)) z zaakcentowaniem dobrowolności potencjalnego działania;

- W tym stanie rzeczy, nie może jednoznacznie i precyzyjnie wskazać osoby, która w jego imieniu zarejestrowała czas pracy.

Zastępca Rzecznika dyscyplinarnego, pismem z dnia 11 stycznia 2022 r. poinformował J. J. o zakończeniu postępowania wyjaśniającego.

Postępowanie dyscyplinarne w I instancji.

Zastępca Rzecznika dyscyplinarnego pismem z dnia 19 stycznia 2022 r. wystąpił do Komisji Dyscyplinarnej urzędu w Ł., z wnioskiem o wszczęcie wobec J. J. postępowania dyscyplinarnego, obwinionego o to, że w dniach 22-24 września 2021 r., udostępnił przypisaną jemu kartę zbliżeniową, posiadającą indywidualny numer i służącą ewidencjonowaniu czasu pracy, osobie nieupoważnionej w celu rejestracji niezgodnego z rzeczywistością czasu pracy, tj. stworzenia pozorów przebywania w pracy w określonych godzinach podczas faktycznej absencji, czym uchybił podstawowym obowiązkom pracowniczym i tym samym naruszył obowiązki członka korpusu służby cywilnej wynikające z art. 76 ust. 1 pkt 1, 4 i 7 ustawy o służbie cywilnej.

W złożonym wniosku Zastępca Rzecznik wniósł o wymierzenie J. J. kary, o której mowa w art. 114 ust. 2 pkt 3 ustawy o służbie cywilnej, tj.: obniżenie wynagrodzenia zasadniczego o 20% przez okres 6 miesięcy.

W uzasadnieniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, Zastępca Rzecznika wskazał m.in., że w świetle zgromadzonych dowodów stwierdzić należy, iż nie ulega wątpliwości, że J. J. w dniach 22, 23 i 24 września 2021 r. udostępnił kartę ewidencji pracy systemu RCP osobie nieuprawnionej, której danych personalnych nie udało się ustalić. W ten sposób dokonał zafałszowania ewidencji czasu pracy, stwarzając pozory przebywania w niej w określonym czasie, podczas faktycznej nieobecności na terenie urzędu.

Zdaniem Zastępcy Rzecznika przyjąć przy tym trzeba, że było to działanie intencjonalne, zainicjowane i kontynuowane przez kilka dni z zamierzeniem uzyskania określonego rezultatu, a mianowicie zarejestrowania - pomimo okresowej absencji -

pełnego, 8-godzinnego czasu pracy. Ukierunkowane zatem było na potwierdzenie przybycia do pracy pomimo faktycznego pozostawiania poza pracą, objęcie czasem pracy czynności o charakterze stricte prywatnym i tym samym uniknięcie powinności wnioskowania o udzielenie zwolnienia od pracy w celu załatwienia spraw osobistych oraz konieczności odpracowania wyjść prywatnych.

W ocenie Zastępcy Rzecznika należy dać wiarę przyznaniu się J. J. do winy - pozostaje bowiem ono w logicznej spójności z dowodami w postaci zapisów kamer monitoringu. Nie ulega wątpliwości, że J. J. pojawiał się w dniach 22-24 września 2021 roku w pracy w godzinach późniejszych, niż odnotowane w systemie RCP.

Zdaniem Zastępcy Rzecznika nie zasługują natomiast na uwzględnienie wyjaśnienia odnoszące się do okoliczności, w których J. J. powierzył swoją kartę RCP osobie lub osobom, które następnie posłużyły się nią w jego imieniu. Jak stwierdził Zastępca Rzecznika, wykreowany przez Obwinionego obraz nie określonych sugestii, które nie były adresowane do konkretnej osoby, „rozmów korytarzowych” z innymi pracownikami (przy czym J. J. nie omieszkiał zaznaczyć, że także spoza Działu (...)), czy wreszcie pozostawienia karty w miejscu ogólnie dostępnym w nadziei, że ktoś z uczestników owych „rozmów korytarzowych” posłuży się jego kartą, urąga elementarnym zasadom logiki i doświadczenia życiowego. Aby skutecznie posłużyć się czyjąś kartą trzeba bowiem wiedzieć, którego dnia i o której godzinie jej użyć, co daleko wykracza poza luźne „rozmowy korytarzowe”. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego ta część wyjaśnień Obwinionego jest mataczeniem i próbą odsunięcia możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności osoby lub osób współpracujących z J. J. w zafałszowywaniu ewidencji czasu pracy.

Dalej w uzasadnieniu wniosku, Zastępca Rzecznika podkreślił, iż członek korpusu służby cywilnej w myśl Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o służbie cywilnej pełni służbę publiczną. Charakter i cel funkcjonowania służby publicznej oraz doniosłość zadań wykonywanych przez członków korpusu służby cywilnej znajdują odzwierciedlenie w przepisach normujących ich pozycję prawną, w których w sposób szczególny określono nie tylko ciążące na nich obowiązki, ale także ustanowiono odpowiedzialność dyscyplinarną za ich naruszenie. Regulacje te,

statuujące reżim odpowiedzialności dyscyplinarnej, związane są zatem, ze szczególną misją służby cywilnej. Ich wyodrębnienie w ustawie o służbie cywilnej wskazuje na dążenie ustawodawcy do podkreślenia, jak istotne dla wypełniania zadań przez służbę są kwestie natury etycznej i porządkowej.

Jak stwierdził Zastępca Rzecznika, w związku z powyższym także obowiązki przestrzegania przepisów prawa oraz rzetelnego wykonywania powierzonych zadań (art. 76 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o służbie cywilnej), będące przejawem fundamentalnej dla każdego państwa prawnej zasady legalizmu, jak i powinność godnego zachowywania się (art. 76 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy), w sposób szczególny wiążą członków korpusu służby cywilnej. Znajduje to odzwierciedlenie w Zarządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. 2011 nr 93, poz. 953), które dookreśla obowiązki wymienione w rozdziale 6 ustawy o służbie cywilnej, stanowiąc dyrektywy interpretacyjne budujące swoisty wzorzec standardów postępowania członków korpusu służby cywilnej.

W myśl § 2 pkt 1 i 2 tegoż aktu prawnego, przestrzegając zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej, członek korpusu służby cywilnej winien w szczególności przy realizacji zadań na swoim stanowisku pracy przestrzegać prawa a swoją postawą i działaniem przyczyniać się do realizacji zasady państwa prawnego.

Stosownie do § 7 tegoż zarządzenia, członek korpusu służby cywilnej, przestrzegając zasady profesjonalizmu, w szczególności zna akty prawne dotyczące funkcjonowania urzędu, w którym jest zatrudniony, oraz zapoznaje się z wszystkimi istotnymi okolicznościami faktycznymi i prawnymi prowadzonych przez siebie spraw (pkt 2), jak i zna zasady etyki korpusu służby cywilnej i sumiennie ich przestrzega (pkt 3). Jedną z zasad etyki korpusu służby cywilnej jest zaś zasada rzetelności, która wyraża się w szczególności w sumiennym, rozważnym wykonywaniu powierzonych zadań; dotrzymywaniu zobowiązań, zgodnie z przepisami prawa; twórczym podejmowaniu zadań i aktywnym realizowaniu obowiązków (§ 13 pkt 6 i §19). Nadto, członek korpusu służby cywilnej winien efektywnie i racjonalnie wykorzystywać czas pracy (§ 7 pkt 7).

Dodatkowo Zastępca Rzecznika wskazał, iż z § 8 pkt 1 i 2 tego zarządzenia wynika, iż przestrzegając zasady odpowiedzialności za działanie lub zaniechanie,

członek korpusu służby cywilnej powinien w szczególności wykonywać zadania ze świadomością szczególnej odpowiedzialności wynikającej z publicznego charakteru pełnionej służby oraz kierować się interesem publicznym, efektywnością i zgodnością podejmowanych działań z przepisami. Wykazywać winien również lojalność wobec urzędu oraz przełożonych (§ 16 pkt 3), a przez swoją postawę dbać o wizerunek służby cywilnej (§ 7 pkt 10).

Reasumując, Zastępca Rzecznika w rezultacie analizy stanu faktyczno-prawnego przedmiotowej sprawy, stwierdził, że J. J. dopuścił się umyślnego uchybienia również:

- przepisom Działu VI Kodeksu Pracy oraz Regulaminu pracy i służby w urzędzie w Ł., dotyczących czasu pracy, głównie art. 128 § 1 K.p., § 25 ust. 1 i § 26 ust. 1 i 2 Regulaminu pracy, zgodnie z którymi każdy pracownik jest obowiązany stawiać się w miejscu pracy w takim czasie, aby w porze rozpoczęcia pracy znajdował się już w miejscu pracy w gotowości do jej wykonywania, zaś czasem pracy jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy i tenże czas powinien być przez pracownika w pełni wykorzystany na wykonywanie obowiązków służbowych, jak i § 27 ust. 4 i § 38 ust. 3 ww. Regulaminu, stosownie do których dla każdego pracownika prowadzi się ewidencję czasu pracy do celów prawidłowego ustalenia wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą a czas spóźnienia lub zwolnienia od pracy w celu załatwienia spraw osobistych podlega odpracowaniu;
- postanowieniom Instrukcji ewidencjonowania i rozliczania czasu pracy w urzędzie w Ł., wprowadzonej Zarządzeniem Dyrektora urzędu w Ł. nr 46/2019 z dnia 7 sierpnia 2019 r., w tym zwłaszcza § 4 ust. 4, określającego odpowiedzialność pracownika za właściwe użytkowanie karty zbliżeniowej, służącej rejestracji czasu pracy, w tym statuującego niedopuszczalność udostępnienia karty osobie nieupoważnionej i wykorzystywania niezgodnie z przeznaczeniem, jak też § 9 ust. 1, 2 i 6, zgodnie z którymi wyjście prywatne może nastąpić po złożeniu przez pracownika wniosku i uzyskaniu zgody bezpośredniego przełożonego, każde wyjście prywatne musi zostać zarejestrowane w systemie RCP, a pracownik ma obowiązek odpracować czas wyjść prywatnych i spóźnień oraz § 11 ust. 3, wedle którego pracownicy zobowiązani są do ochrony i zabezpieczenia karty przed utratą bądź zniszczeniem;
- zapisom Zakresu obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności, obejmującego

m.in. przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, prawidłowe realizowanie zadań w sposób zgodny z prawem i efektywny, właściwe zachowanie w stosunku do przełożonych i współpracowników, przestrzeganie Regulaminu pracy i innych wewnętrznych aktów prawnych oraz przestrzeganie ustalonego w urzędzie porządku i dyscypliny pracy i właściwe wykorzystanie czasu pracy.

Komisja I Instancji, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lutego 2023 r., wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, uznała Obwinionego za winnego zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że w dniach 22-24 września 2021 r. udostępnił swoją kartę zbliżeniową, posiadającą indywidualny numer identyfikacyjny, służącą do ewidencjonowania czasu pracy, osobie/osobom nieuprawnionym do jej użycia, w celu dokonania rejestracji czasu pracy niezgodnego z rzeczywistością, co miało stworzyć pozory przebywania w pracy podczas faktycznej nieobecności, co stanowiło naruszenie postanowień art. 76 ust. 1 pkt 1, 4 i 7 ustawy o służbie cywilnej, § 25 ust. 1, § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 4 oraz § 38 ust. 3 Regulaminu pracy i służby urzędu w Ł. stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 102/2018 Dyrektora urzędu w Ł. oraz § 4 ust. 4, § 9 ust. 1, 2 i 6 Instrukcji ewidencjonowania i rozliczania czasu pracy urzędu w Ł. stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 46/2019 Dyrektora urzędu w Ł. z 7 sierpnia 2019 r. Komisja I Instancji za powyższy delikt dyscyplinarny wymierzyła Obwinionemu na podstawie art. 114 ust. 2 pkt 2 ustawy o służbie cywilnej karę nagany.

W uzasadnieniu orzeczenia, Komisja dyscyplinarna wskazała m.in., że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z zapisów systemu RCP oraz nagrań monitoringu wynika, że w dniach 22-24 września 2021 roku został nierzetelnie zarejestrowany czas pracy J. J., który udostępnił swoją indywidualną kartę zbliżeniową osobie/osobom trzecim, przy czym zebrany materiał nie pozwala na ustalenie i wskazanie osoby/osób, które się nią posłużyły.

Komisja I Instancji w dalszej części uzasadnienia przedstawiła ustalony w sprawie stan faktyczny i tak:

- Kamera 6 systemu monitoringu w urzędzie w Ł. 22 września 2021 roku o godzinie 7:56 zarejestrowała wejście na teren Urzędu J.

J., natomiast z danych systemu RCP wynika, że rejestracja wejścia do pracy za pomocą indywidualnej karty RCP nastąpiła o godzinie 7:11, wyjście o 16:14;

- 23 września 2021 roku kamery Nr 6 i Nr 10 o godzinie 8:00 zarejestrowały wejście na teren Urzędu J. J.. Zarejestrowany czas pracy w systemie RCP: wejście o godzinie 06:56, wyjście o godz. 15.45;
- 24 września 2021 roku kamery Nr 6 i Nr 10 o godzinie 7:40 zarejestrowały wejście na teren Urzędu J. J.. Zarejestrowany czasu pracy w systemie RCP: wejście o godzinie 06.54, wyjście o godzinie 15:38.

Jak wskazała Komisja I Instancji, z porównania rejestracji zapisów monitoringu z czasem pracy zarejestrowanym w systemie RCP w dniach 22-24 września 2021 roku (łącznie trzy dni) wynika niedobór w czasie pracy Obwinionego 2 godzin i 35 minut. Potwierdza to, w ocenie Komisji I Instancji, rejestrację czasu pracy niezgodnie z rzeczywistością i stworzenie pozornego przebywania Obwinionego na terenie urzędu w Ł. w godzinach, w których faktycznie nie przebywał.

Zdaniem Komisji Dyscyplinarnej I Instancji, nie budzi wątpliwości fakt naruszenia przez J. J. obowiązków członka korpusu służby cywilnej wynikających z przepisów art. 76 ust 1 pkt 1, 4 i 7 ustawy o służbie cywilnej.

Jak wskazała Komisja I Instancji, Obwiniony udostępnił swoją indywidualną kartę służącą do rejestracji czasu pracy, innej niezidentyfikowanej osobie/osobom, w celu dokonania rejestracji czasu pracy niezgodnie z rzeczywistością, a zatem Jego zachowanie było niezgodne z prawem i nierzetelne.

Dalej w uzasadnieniu orzeczenia Komisja I Instancji, stwierdziła, że zachowanie J. J. nosi, w rozumieniu art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy o służbie cywilnej, znamiona zachowania niegodnego. Wymaganie godnego zachowania wiąże się z pozycją członka korpusu służby cywilnej, jako realizującego zadania państwa i ma na celu zapewnienie powagi organu i pełnionych funkcji służbowych.

Komisja Dyscyplinarna I stancji podzieliła także stanowisko Zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego, że stwarzanie pozorów pozostawania w pracy i w rzeczywistości zajmowanie się w tym czasie innymi sprawami, jest zachowaniem niegodnym członka korpusu służby cywilnej, które miało wpływ na wizerunek służby cywilnej

i urzędu.

Komisja Dyscyplinarna orzekając inną, niż wnioskowana przez Zastępcy Rzecznika, karę, wzięła pod uwagę w szczególności fakt, że Obwiniony przyznał się do winy i wyraził skruchę. Wzięła również pod uwagę dotychczasowy przebieg służby, okoliczność, że jest to pierwszy udokumentowany przypadek naruszenia przez Obwinionego obowiązków członka korpusu służby cywilnej, długoletni staż pracy i że dotychczas nie formułowano zastrzeżeń wobec postawy i pracy J. J.

Komisja I Instancji nie uznała natomiast jako wiarygodnych, wyjaśnień Obwinionego w zakresie wskazania osoby/osób, które posłużyły się kartą zbliżeniową przypisaną Obwinionemu do wyłącznego użytkowania i tym samym dokonały bezprawnego oraz niezgodnego ze stanem rzeczywistym zarejestrowania czasu wejścia/wyjścia do urzędu przez Obwinionego w dniach 22-24 września 2021 r.

Odwołanie.

Obwiniony pismem z dnia 2 marca 2023 r. złożył odwołanie od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej I Instancji, w którym wniósł o rozważenie możliwości odstąpienia od wymierzania kary dyscyplinarnej, w szczególności, że zdarzenie będące przedmiotem postępowania miało charakter incydentalny i nie wywołało jakichkolwiek szkód po stronie pracodawcy (np. praca w niepełnym wymiarze godzin), wskazując przy tym, że każda kara dyscyplinarna (upomnienie, nagana) rodzi szereg dalszych negatywnych konsekwencji, np. wyłączenie z grona osób mogących mieć przyznane nagrody, brak możliwości awansu w czasie trwania kary.

W uzasadnieniu odwołania Obwiniony wskazał m.in. iż bezspornym jest, że 20 września 2021 roku uzyskał zgodę na udzielenie czasu wolnego za pracę w godzinach nadliczbowych w wymiarze 3,5 godz. i że wykorzystał go jedynie w części (nagłe sprawy służbowe) - pozostało zatem do odbioru ok. 1,5 godz.

Obwiniony zaznaczył, że nie wnioskował o ponowny odbiór tego czasu a w toku postępowania dyscyplinarnego nie kwestionował późniejszych, niż zarejestrowanych kartą, godzin przyjscia do pracy.

Jak wskazał dalej w odwołaniu, przyjmując dane z monitoringu za wiążące, rozpoczęcie pracy nastąpiło:

- 22.09 o godz. 7:56 (faktyczny czas pracy/przebywania w urzędzie 8 godz. 32 min),
- 23.09 o godz. 7:59 (faktyczny czas pracy/przebywania w urzędzie 7 godz. 49 min),
- 24.09 o godz. 7:38 (faktyczny czas pracy/przebywania w urzędzie 7 godz. 43 min),

zatem średni faktyczny czas pracy w tych dniach wyniósł 8 godzin.

Ze względu na konieczność załatwienia spraw osobistych w godzinach porannych Obwiniony nie był pewien, czy w dniach 22-24 września 2021 roku przyjedzie do pracy przed godz. 8:00. Jak zaznaczył, w razie ewentualnych spóźnień musiałby składać odrębne wnioski o ich rozliczenie i potrącenie tego czasu z istniejących nadgodzin. Dlatego w tych dniach rejestracji wejścia za pośrednictwem czytnika nie dokonywał osobiście.

W ocenie Obwinionego w sprawie, kluczowe znaczenie miało faktycznie przepracowanie 8 godzin. Czasem pracy, jest bowiem czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy i tenże czas powinien być przez pracownika w pełni wykorzystany na wykonywanie obowiązków służbowych (art. 128 § 1 K.p. i § 26 ust. 1 i 2 Regulaminu pracy). Zasady użytkowania karty, służącej rejestracji czasu pracy są określone są odrębną Instrukcją (wprowadzoną Zarządzeniem Dyrektora urzędu w Ł. 46/2019 z 7 sierpnia 2019 roku), a więc w akcie prawa wewnętrznego pełniącego funkcję uzupełniającą dla Regulaminu. Zdaniem Obwinionego można przypuszczać, że pierwszoplanowe znaczenie ma konieczność świadczenia pracy w wymiarze określonym w Regulaminie - w tym zakresie nie doszło do naruszenia obowiązków służbowych.

Zgodnie z brzmieniem § 4 ust. 4 Instrukcji udostępnienie karty osobie nieupoważnionej stanowi naruszenie obowiązków pracowniczych i rodzi odpowiedzialność określoną w Regulaminie pracy, który in fine nie zawiera rozstrzygnięć w tej sprawie. Karę dyscyplinarną, zastosowano zatem w oparciu o § 62 Regulaminu określającego, że pracownicy zatrudnieni na podstawie o służbie cywilnej ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w ustawie o służbie cywilnej.

Skoro postępowanie dyscyplinarne nie wykazało zaniżenia normy czasu pracy (a wręcz potwierdziło istnienie nadgodzin) to niewłaściwe użytkowanie karty może być ocenione jako przewinienie mniejszej wagi.

Obwiniony stwierdził również, że ma świadomość tego, że Komisja Dyscyplinarna

podejmując rozstrzygnięcie dostrzegła szereg okoliczności łagodzących (w szczególności nienaganny przebieg kariery zawodowej oraz 30 letni staż pracy w skarbowości), niemniej, jak wynika z uzasadnienia (str. 3, 4 orzeczenia) odpowiedzialność dyscyplinarna wynika ze stwierdzenia naruszenia obowiązków członka służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1,4,7 ustawy o służbie cywilnej, które nakazują:

- przestrzeganie Konstytucji i innych przepisów prawa (nie są nimi zarządzenia dyrektora generalnego, tj. np. regulamin),
- rzetelne i bezstronne, sprawnie i terminowe wykonywanie powierzonych zadań (trudno przyjąć aby pojęcie to obejmowało techniczne zasady rejestracji czasu pracy),
- godne zachowywanie się w służbie oraz poza nią.

W ocenie Obwinionego, określenie „godne zachowanie się” jest nieostre. Zostało ono doprecyzowane w § 14 zarządzenia z 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie etyki korpusu służby cywilnej. Przepis ten stanowi między innymi, że zasada godnego zachowania polega w szczególności na wykonywaniu pracy z respektem dla reguł współżycia społecznego i kultury osobistej, poszanowania godności innych osób, w tym podwładnych, kolegów i przełożonych, życzliwości wobec ludzi i zapobieganiu powstawaniu konfliktów w pracy, w relacjach z obywatelami oraz współpracownikami. W doktrynie prawa pracy wskazuje się, że należy uznać, że ustawodawca, posługując się tym pojęciem, miał na myśli wszelkie zachowania członka korpusu służby cywilnej, które negatywnie wpływają na wizerunek służby cywilnej, jej postrzeganie przez społeczeństwo.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz po przeprowadzeniu rozprawy, zważyła, co następuje.

Zgodnie z § 36 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez komisję dyscyplinarną orzekającą w I Instancji nie pozwala na wydanie jednego z orzeczeń, o którym mowa w ust. 1, Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej (zwana dalej WKDSC)

orzeka o uchyleniu orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I Instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania.

WKDSC po analizie i ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 listopada 2023 r. doszła do przekonania, że materiał dowodowy zgromadzony przez Komisję I Instancji jest niekompletny i wymaga uzupełnienia w zakresie wymogów wynikających z postanowień art.113 ust. 2 i 3 ustawy o służbie cywilnej.

W myśl postanowień art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu.

Kwestia ta jest na tyle istotna, gdyż przekroczenie trzymiesięcznego terminu wskazanego w art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, nie pozwala na rozpatrzenie sprawy co do meritum i wiąże się z obowiązkiem umorzenia postępowania dyscyplinarnego (§ 25 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej).

W aktach sprawy znajduje się pismo znak 1001-IWW-2.033.6.2021.3.MCh z dnia 26 października 2021 roku, skierowane przez Wydział (...) do Kierownika (...), za którym przekazano „zatwierdzony przez Dyrektora urzędu w Ł. skan analizy sprawy z dnia 21.10.2021 r., gdzie wskazano na konieczność wszczęcia postępowania wobec niżej wymienionych osób:

(...)

4. J. J., starszego eksperta (...), świadczącego pracę w urzędzie w Ł.”

W piśmie tym, znalazła się informacja, że Dyrektor urzędu w Ł. po zapoznaniu się z przedłożoną analizą, w komentarzu wskazał: „M. C. –Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu w Ł. Na podstawie art. 125 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej polecam wszczęcie postępowania wyjaśniającego.”

W ww. piśmie wskazano, że załączono do niego: skan analizy sprawy z 21.10.2021 r. wraz z załącznikami.

Znajdujący się w aktach sprawy skan dokumentu „Analiza sprawy” nie zawiera:

- daty dziennej (zapis daty wygląda następująco: dnia października 2021 r.),
- żadnych odręcznych adnotacji, w tym komentarza Dyrektora urzędu w Ł. zawierającego np. informację zawierającą datę zapoznania się z tym dokumentem,
- podpisu osoby/osób sporządzających ten dokument.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w aktach sprawy znajdują się niżej wymienione dokumenty, które w swojej treści wskazują/mogą wskazywać na datę/ewentualną datę (czas) powzięcia przez Dyrektora urzędu w Ł. wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej przez J. J., tj.:

- zawiadomienie rzecznika o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, z dnia 15 listopada 2021 r. (karta akt sprawy 6), gdzie znalazło się stwierdzenie:
„W dniu 26.10.2021 r. Dyrektor urzędu w Ł. polecił przeprowadzenie wobec postępowania wyjaśniającego o wydaniu przez Niego polecenia rzecznikowi dot. wszczęcia postępowania wyjaśniającego”.
- Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I Instancji z dnia 9 lutego 2023 r. (karty akt sprawy 37-39), gdzie na str. 2 wskazano m.in.:
„W związku z powzięciem przez Dyrektora urzędu w Ł. (dalej jako Dyrektor) w połowie września 2021 r. informacji ustnej o ewentualnych naruszeniach przez pracowników urzędu w Ł., obowiązków wywiązywania się z rzetelnego i zgodnego z prawem ewidencjonowania czasu pracy, Dyrektor polecił zabezpieczenie nagrań z monitoringu zainstalowanego na terenie urzędu w Ł.”.
- „Po zapoznaniu się z analizą 25 października 2021 r. Dyrektor powziął wiadomość o naruszeniach dokonanych przez osoby w niej wymienione, w tym przez J. J.”

W tym miejscu należy wskazać, na zapisy art. 126 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którymi komisja dyscyplinarna wszczyna postępowanie dyscyplinarne

z dniem zgłoszenia wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania, zatem datą wszczęcia postępowania dyscyplinarnego jest data wpływu wniosku rzecznika do komisji dyscyplinarnej.

W niniejszej sprawie, w oparciu o materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy, nie można ustalić daty wpływu wniosku rzecznika dyscyplinarnego z dnia 19 stycznia 2022 r. do Komisji dyscyplinarnej I Instancji, gdyż:

- na wniosku rzecznika brak jest daty wpływu do Komisji dyscyplinarnej,
- brak jest także innych dokumentów/dokumentu, z których taka data mogłaby wynikać, np. potwierdzenia odbioru ww. wniosku przez Komisję I Instancji.

W tym miejscu należy wskazać, że pierwszy dokument znajdujący się w aktach sprawy, który został wydany przez Komisję I Instancji nosi datę 12 grudnia 2022 r. i jest to „Zarządzenie Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej urzędu w Ł.” – karta akt sprawy 31.

Komisja I Instancji weryfikując zachowanie trzymiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej (po uzupełnieniu materiału dowodowego o dokumenty, w oparciu o które można będzie ustalić datę powzięcia przez Dyrektora urzędu w Ł. wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej przez Obwinionego oraz datę wpływu wniosku rzecznika dyscyplinarnego z dnia 19 stycznia 2022 r. do Komisji Dyscyplinarnej I Instancji), powinna odnieść się także do postanowień art. 113 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którymi, jeżeli członek korpusu służby cywilnej z powodu nieobecności w pracy nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg trzymiesięcznego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia jego stawienia się w pracy.

Przeprowadzenie, powyżej wskazanych czynności, pozwoli na ustalenie czy w niniejszej sprawie nie został przekroczony trzymiesięczny termin, o którym mowa w art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, oraz czy nie zachodzi z uwagi na przedawnienie karalności konieczność umorzenia postępowania dyscyplinarnego, z uwagi na treść § 25 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej.

Pouczenie:

Od niniejszego orzeczenia z uwagi, na to że nie rozstrzyga co do istoty sprawy, odwołanie nie przysługuje.

Rafał Haczekiewicz

Dawid Pluta

Radosław Płucisz

Jacek Woźniak

Cezary Zaremba